

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adóznak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Aránytalanság az adózásban.

Ha megkísérelte már valaki az adórendszernek a hatalom által az érthetlenség fokozására hozott törvénycikkek tömkelegével átörökítenné tett őserdején keresztül hatolni, nem hiszem, hogy az érdekek olyan szerelmi gyümölcseire, a korcszülöttek olyan diszpéldányaira is akadhatott volna, mint amilyen az 1917. évben életbeléptetett vagyon és hadi nyereségadóról szóló törvénycikkek. Az adómegállapításánál úgy a pénzügyminiszter által javasolt, mint a megszavazott törvény az agrárfeudal elem befolyásáról tanuskodik. Hogy Magyarország agrár állam azt nem az adóteher viseléséből, hanem a nemzeti jövedelemből való részesedésnél öltik szemünkbe. Mert bárha Fellner Frigyes számításai nyomán a nemzeti jövedelem 65%-át a földbirtokból származó jövedelem teszi ki és 33%-os esik az ipar és kereskedelemre, mégis az 1915. évi jövedelem-adó statisztika arról tanuskodik, hogy a bruttó összjövedelemből 227 millió a földbirtokra és 230 millió esik az ipar és kereskedelemre, tehát ott, ahol a jövedelem megállapítása az adóteher mikénti felosztásához szükséges, ott elől van az ipar és kereskedelem, ott pedig, ahol politikai jogok és befolyások nyereségről esik szó, ott nem kének dicső agráriusaink Fellnernek az idataira hivatkozni.

Talán azt mondanák erre is, agrárfeudal szolgálatában levő egyes sajtóorganumok, hogy éppen ez a statisztika van hivatva a földbirtokosnak az emléket az utókor előtt úgy fenn tartani, mint aki a háborus konjunkturát a legteljesebb lelki önzetlenséggel utasította el ma-

gától, szemben az iparosokkal és kereskedőkkel, akik mohón nyulnak utána. Tehát azzal, hogy az agráriusok kevesebb jövedelem után lettek megadóztatva, jobb ügyhöz méltó buzgalommal a közönséget abban a téves hitben akarják tartani, hogy talán kevesebb jövedelem lett volna, mint az ipar és kereskedelmet üzőknek. Csak vessünk egy pillantást a jövedelem-adó megállapításának laboratóriumába.

Hogyan állapítja meg a kincstári előadó révén a hatóság a jövedelem-adót? Miután a földbirtokos rendes könyvelést nem vezet, tehát nála a jövedelem megállapítása végett nem lehet „kényszer“-t s az emberi jogokba mélyen belemarkoló erőszakot, könyvvizsgálatot tartani. O neki elég a bevallás során, ha kintüneti mennyi földje és házbirtoka van. Az adóhatóság megkeresi a mezőgazdasági egyesületet a haszon bérösszegek kimutatására, amely ha a valóságnak megfelelne, mégsem szolgálhat az adóztatás alapjául lévén ez a földjavadékkal egyenlő, amely minden esetben kisebb mint a jövedelem. A földbirtokosnak minden más mellék haszonvételeből eredő jövedelme figyelmen kívül hagyandó a törvény nyílt rendelkezése folytán. Tehát lehet a földbirtokosnak sertés hizlalója, üzhet tehenészetet, ha azok nem a főhaszonvétele alkotják az abból származó jövedelem adóztatás alá nem esik. Ezek szerint nyilvánvaló, hogy a földbirtokos jövedelme csak egy része lesz megtizedelve. Tehát ő nem az egész jövedelem után adózik. Mi történik az ipari és kereskedelemről eredő jövedelemmel. Legtöbbszörre jövedelem-adó alá csak nagy kereskedések, az ipart és kereskedelmet nagyban üző adóalanyok válnak adókötelezetté, akik rendes

ügyvitelt visznek s mérleget is készítenek. Ezt megtudja fogni az adóztató hatalom, ennek minden jövedelmét utóléri az adóztatás, sőt mi több, a törvény még arra is felhatalmazza az adóhatóságot, hogy nála könyvvizsgálatot tarthat, annak a megállapítása végett, hogy a mérlegben feltüntetett adatok mennyire felelnek meg a valóságnak. Tehát a könyvvizsgálat mellett horribilisan mondható büntető sauckciót állapít meg az adatszolgáltatásnak tekintetében, amely szabályok majdnem kizárólag az iparra és kereskedelemre vonatkoznak. Az adóeltitkolás cselekményét a törvényhozás tehát ismét fenntartotta a kereskedelmet üzők és az iparosok részére téven ezen sancktiót e foglalkozási ágak privilegium odiosumává.

A francia kamara 1909-ben elfogadta Cailauxnak az adójavaslatát, amely az adóforrásokot külön választotta és az adókulcsot minden jövedelem fajtaára különbözőképpen állapította meg. A föld- és házbirtokból, valamint az ingótekekből eredő jövedelmek 4%-os, a kereskedelemről és iparból származó jövedelem 3%-os a szolgálati illetmények értelmiségi és hasonló foglalkozások jövedelmei 2¹/₂%-os adókulcs alá estek. A jövedelmi források megkülönböztető elbánása és a fundált jövedelmek erősebb megadóztatása még egyéb intézkedésekben is nyilvánult. Az adómentes létminimum a legkisebb volt a földbirtoknál a legnagyobb a szolg. illetményeknél. S mi mindezeknek éppen fordítottját tessük meg. Mi ahelyett, hogy a jövedelmet, a valódi jövedelmet kipuhatólnók és így kényszerítsük az adóalanyokat az adóteherből való arányos részesedésre, nemcsak hogy az átültetett idegen vívmányokat nem tökéletesíthetjük, meg-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Hazasir a lelkem.

A nap lehunytt... Az ég még kékbejátszó Szelid színekkel mosolyog a földre.
 A vonat előtt egy kastély s a parkban Egy vén komondor áll nyelvét kiöltve.

A hunyó nap arannyal beragyogja A kastélyt, parkot s a vén fenyőfákat.
 Bús alkonyárnyak bujnak meg a fák közt S lelkemre halkan reásháll a Bánat...

Odaálmodom magam képzeletben E hófehér kis kastély közepébe,
 Amint puha kacsóját simogatva Nézek a Maga égő két szemébe.

S beszédes csöndjén kárpitos teremnek A boldogságról álmodunk mesét,
 Én Árgyus, ki feltalálta végre Tündér Ilonkát, szép szerelmesét.

Igy álmodoztam... S a vonat megindult, Lelkem az édes mámból kizökkent.
 Hazasirt Édes magához a lelkem S szemembe két nagy, égő könnycsepp

[szökkent... Nagyiklód, egy tavaszi alkonyatkor, a vonatban.
 Serestély Béla.

Mesék a feketegyémántok városából.

Petrozsény, 1917. jan. 15.

Béni bácsi.

Ködös, zuzmarás reggel érkezett haza s boldogan, örömpesve lépett ki a harmadosztályu vasuti kocsiból. Izgatottságában még szóhoz sem tudott jutni. Istenem! hiszen olyan öreg emberré lett már, sűrű, fehér szakáll köríti arcát, szürke szemei beesve, árnyalt szempillái is színüket veszítették, a hajdani pirosság is eltűnt arcáról és reszkető tagokkal, botra támaszkodva lépeget az indóház felé. Vékony kabátocská van rajta s az is rongyos, szakadozott, a kapushoz érve körül néz s a várakozók közül szürke szemeinek pillantásával ösmerőst keres. Olyan szivig ható a pillantása s mintha kérdezné, hogy — Tudtam, hogy nem jő előmbe senki, de azért mégis hittem, hogy eljössz, Erzsók, hát nem vagy itt, nem vársz-e engem?

Kis batyujában keresgél, egy vörös lapot vesz ki és azt nyújtja a kapusnak.

— Instálom, csak ez a cédulám van, Bukarestben adták, — még áll ott egy pillanatra és vár, azután lassan megindul, ki a szürke ködbe, végig a fason a nagytemplom felé.

Nem tudom miért, de érdekelt az embernek sorsa és követtem őt, pedig hideg volt,

éles, csikorgó hideg s azért mégis léptei nyomán haladtam és figyeltem mozdulataira. És oly ösmerősnek tetszett, valahol láttam még „őt“! Akkor még sötét-csillogó volt a szempillantása s járása délceg, rátartós, hajának ében-gesztenye színe volt s mindig mosolygó arccal csintalankodott a kis iskolás-gyermekkel. Igen, most már emlékszem rá! Béni bácsinak hívtuk s a város szélén lakott a „kezit csokolom“ utcában.

Nem volt gyermek, ki ne ösmerte volna Béni bácsit, a jó öreg Béni bácsit! Bimbó-fakadaskor ibolya-csokrokat árult az utca-sarkon s a fiatal urfiának két garasért osztogatta, a kisasszonykáknak „dikció“ kíséretében adta és kínálgatta csokrait: „Ibolya, tessék kedvesem, csak két garasért vesztegetem.“ „Lelkecském, magának kék a szeme, az ibolya is kék, tessék!“ És egyszer csak eltűnt az utca-sarokról, sokáig, nagyon sokáig nem láttuk Béni bácsit. Nagyon vigasztalanok voltunk, azt hittük, hogy meghalt s majd hogy nem gyászoltuk is, hiszen ő volt a „szerelmi közvetítőnk!“ Akkoriban még élt a lelkekben egy csöppnyi romantika, a világ napsugaras volt, nem törődve senki a holnappal, gondtalanul élt gyermek és felnőtt. Az „aranyifjúság“ jourjain, estélyein, báltermek parkett-

elégszünk egy felületes kopiával, amely még olyan sem, mint az eredeti, hanem a leg-
elemibb köztekintetbe nem vevő, a közös
érdeket sutba vető recepció. A mi agrár-feu-
dal törvényhozóinknak volt eszükben az adó-
rendszerét úgy kifordítani, hogy érdeküket elő-
segítendő olyan adómegállapítást tettek lehe-
tővé, amely a fejlődés semmiféle nyomát sem
hordozza magán.

A világ előtt sietnek szeplőtlen lelkiismeret-
tet vallani tudván azt, hogy az erőse a ha-
talom s ezé a jog is, az ilyen korcstulók-
kel a közgazdaság vásárán jóhiszeműleg ámi-
tani a szakavatlanokat. *Almasán.*

Megyei közgyűlés.

M. hó 27-én volt Mara László főispán
elnöklete alatt a vármegye rendkívüli köz-
gyűlése.

Rendkívüli közgyűlés rendkívüli részvétlen-
séggel. Negyven és egy néhány ember körül
csak úgy tátong a hatalmas nagyterem. És a
tisztségviselőket leszámítva a dévai bizottsági
tagok közül alig látni valakit. Még jó, hogy
a vidék nem maradt el teljesen. Sebaj. Majd
májusban nagyobb lesz az érdeklődés. Mert
akkor választunk.

A főispánt is csak 3 tagu küldöttség hívja
meg. P. Albert Kasszian dr. vezetésével Brá-
zovay Dezső és Pop Jusztin dr.

A tárgysorozat gyorsan pereg le minden
vita, észrevétel nélkül.

A III. o. kereseti-adónak, bányaadónak és
a nyilvános számadásra kötelezett bányavállal-
atok hadinyereségadójának kivetése ellen be-
adott felebbezések elintézésére hivatott egye-
nesadó felszólamlási bizottságba 1917—1919.
évekre rendes tagokul Kenderessy Ferencet
és Ujváry Jenőt, póttagokul Csonka Lajost
és Deutsch Miksát, ehhez a bizottsághoz
bányaszakértőként rendes tagnak Lugossy Fe-
rencet és Huszt Aladárt, póttagnak Gellért
Jenőt és Kocsis Jánost választják meg.

A jövedelemadó kivetésére, valamint a va-
gyonadónak és a jogi személyek hadi nyere-
ségadójának kivetésére hivatott dévai felszól-
amlási bizottságba rendes tagokként meg-
választják Andersen Lászlót, Cs. Lázár Lászlót,
Pop Jusztin dr-t és Schulhof Zsigmond
dr.-t, póttagokként pedig Amlacher Albert
dr.-t, Bocz Somát, Bordeaux Pált és Cserno-

vitz Mihály dr.-t, míg a hátszegi bizottságnak
rendes tagjai lettek Naláczy Ákos, Nemes Jó-
zsef dr., Rosenberg Ignác dr. és Winklehner
János, póttagjai Báts János, Naláczy Géza,
Kriskó Bohus és Simén Béla.

A III. o. ker.-adónak, bányaadónak és nyilv.
szám. kötelezett bányavállalatok hadinyereség-
adójának kivetésére hivatott egyenesadó ki-
vető bizottság bányaszakértői lettek a dévai
adóhivatali kerületben mint rendes tagok Dé-
nes Aladár dr., Sziklay Alfonz, póttagok Se-
gesváry János, Seidelhoffer János, a szász-
városi adóhivatali kerületben r. tagok Bergh
Tivadar és Klein Ármin dr., p. tagok Moldo-
ván Szilviusz dr. és Péntes Benő, a körös-
bányai adóhivatal kerületben r. tagok Mirusz
Ferenc és Olasz Bálint, p. tagok Ádám Rezső
és Galligh Miksa, a vajdahunyadi adóhiv.
kerületben r. tagok Buczek József, Szabó Jó-
zsef, p. tagok Csák Gusztáv, Török István, a
marosillyei adóhiv. kerületben Csernovitz Mi-
hály, Thoroczky Zoltán, p. tagok Károlyi Jó-
zsef dr., Petrik Lőrinc dr., a petrozsényi adó-
hiv. kerületben r. tagok Kriskó Bohus, Kosz-
tella János, p. tagok Blaschek Aladár és Kunz
Ervin.

Ezután tudomásul veszi a közgyűlés az
Orsz. Közélelmezési Hivatal leiratát, mely az
örlési vámot 10%-ban, a kiörlést 84%-ban,
a porlást 1%-ban állapította meg.

A keblü ügyekből szociális vonatkozásánál
fogva megemlítjük azt a határozatot, mely
szerint a Vármegyei tisztviselők országos egye-
sületének előterjesztésére a vármegye tiszt-
viselői szanatóriumi kezelésének biztosítására
2 éven át 500—500 K-át bocsát az egyesü-
let rendelkezésére, ennek ellenében az egy-
elsőrendű fővárosi szanatóriummal kötött szer-
ződés alapján a beteg tisztviselők vagy hozzá-
tartozók szanatóriumi elhelyezését napi 16
K díj mellett garántálja. Ezt a díjat az illető
tisztviselő fizetéséből utólagosan 24 havi rész-
letben vonják le.

A községi ügyek, költségvetések, zárszáma-
dások után a kérésekre kerül a sor. Nagyob-
bára nyugdíj-ügyek. Teljesíti a közgyűlés özv.
Fodor Gyuláné, özv. Tóth Sándorné, özv.
Sárközi Györgyné, özv. Deján Györgyné, özv.
Gavrilla Jánosné, özv. Lengyel Antalné, Frisch-
holz Jenő, Sztojkovits György és Dubles
Miklós né nyugdíj megállapítása iránti kérel-

mét, az özv. Mircse Jánosnéét ellenben el-
utasítja. Csikszeredának, a feldult városnak
300 K, Dombora Lászlónak és özv. Kapcza
Gyulánának 100—100 K segélyt szavaz meg,
míg özv. Moldován Kornélné temetési költség
kiutalása iránti kérelmének teljesítését meg-
tagadja.

Zemplésvármegye átiratára elhatározza a
közgyűlés, hogy az általános kötelező polgári
segédszolgálat országos szervezése tárgyá-
ban feliratot intéz a képviselőházhoz.

Az elnöklő főispán, miután bejelenti, hogy
Cseh Andor dr. közíg. gyakornokot tb. szolgál-
bíróvá nevezte ki, a közgyűlést bezárja.

A távirat és telefon a magánforgalom számára is szabadabbá lett.

Végre! Örömmel közöljük az alábbi intéz-
kedést, amely immár nálunk is lehetővé teszi,
hogy magánosok táviratozhassanak, telefonál-
hassanak. Az ipar és kereskedelem béklyók-
tól szabadul meg ez intézkedéssel, amely egy
kissé későn jött. A helybeli posta- és táv-
hivatal főnöke a következő sorokkal tudatja
az örvendetes hirt:

Érkezett felsőbb rendelet folytán a szász-
városi járás szabad területté változtatván át,
ezután itt a magántávirat, valamint a távbe-
szelő magánbeszélgetések is — utóbbiak azon-
ban csakis a megye területén — szabadabbá
tették. Tilalmi területek még a következők:
Fogaras-, Brassó-, Háromszék-, Nagykovács-,
Kiskovács-, Udvarhely-, Csik-, Marostorda-,
Szolnokdoboka-, Beszterce-Naszód- és Mára-
marosvármegyéek egész területe, továbbá Ko-
lozsvármegyéek tekei, mezőörményesi és
nagysármási, Torontálmegyéek antalfalvi,
nagybecskerekéi és páncsovai, Temesmegyé-
nek kevevári és fehértemplomi, Krassósörény-
megyéek orsovai és ujmoldovai járások, Hu-
nyadmegyéek petrozsényi és Szebenmegyé-
nek nagydisznódi járasa.

Ezen tiltott területekre is adhatók fel ma-
gántáviratok, ezek azonban Budapesten át
irányítandók, hol is cenzura alá vétetnek.

A belföld, Ausztria és Németországba szóló
csomagok, értéklevelek és postautalványok
többé nem vétetnek a felvevőhivatalnál cen-
zura alá, ezek tehát ezután lezárva, a pénzes-
és értéklevel lepecsételve vétetnek fel, ugy a

jein mulatozott, kacagás, enyelgés és tánc-
járta. S ma „szerpentin“ helyett gránátok röp-
kődnek a levegőben és „confetti“ helyett
puskagolyót szórnak az „arany-ifjúságra!“
Oh! romantika, bűvös-bájós szép, színes ro-
mantika, ki ott szunnyadozol talán Pandora
szelencéjében, vajjon feltámadsz-e újra, ki-
szabadulsz-e börtönödből?

Béni bácsi reszketőn meg-megállt egy pil-
lanatra s azután sóhajtva megindult, a hideg
iránt talán már érzéketlenné vált a teste, nem
köhécselt, inkább fáradtnak téstett, mintha
messziről, tul az „operenciáról“ érkezett volna.

Ködfoszlányok uszkáltak a sebes Zsil-folyó
felett s a napnak sugara beszínezte a ház-
tetőket. Béni bácsi megállt a „kezit csó-
kolom“-utca egy ház-romja előtt és beesett
szürke szemével csodálkozva nézte a füstös
falakat s a fehér takaróval borított kis szo-
báit, szép, virágos kertjét s a rácsos kerítés
törött léceit.

Sokáig állott ott s belebámult a semmibe,
azután levette kalapját, sóhajtva felnézett az
égre, lassan, tipegve megindult, a kiskapunál
térdre hullott és megcsókolta a fagyos földet.
A „haza“, az „otthon“ földjét!

És a szomszédházból egy rakoncátlan, rö-
vidnadrágos gyermek rohant keresztül a ke-

ritésen, mindenén át oda, Béni bácsihoz s már
messziről kiabálta:

— Hazajött Béni bácsi! az öreg Béni!

A gyermek mosolyogva állott meg a kis-
kapunál, Béni bácsi csak nézte-nézte a gyer-
meket és nem tudott szóhoz jutni.

— Mi ugy vártuk Béni bácsit! — szólott
a gyermek, megszakítva a nehéz, nyomasztó
nagy csöndet.

Végre megszólalt, reszketős hangja érzel-
gős s olyan halk, hogy a gyermeknek közel
kell hajolnia, hogy megértse azt.

— Erzsók, hol van Erzsók-néni?

A gyermek nem mer felelni.

— Nálatok van, ugy-e?

A gyermek most se szól, csak a fejével
inti, hogy nincsen náluk.

— Nem! Nincsen nálatok?!

A rakoncátlan gyermek megszeppent s sze-
retne elszaladni, de Béni bácsi már megfogta
a kezét s odavonta magához s arcát simo-
gatva a gyermeknek, faggatja tovább:

— Nem tudod ugy-e, hogy hol van, merre?

— De tudom!

Nagy csönd. Béni bácsi fásultan gondol-
kozott, a gyermek meg egy közeli fán fitty-
firittyelő tarkamadarat nézegetett.

— Mondjad, hol!?

A gyermek rezignáltan feleli:

— A temetőben.

Szótagolva mondja a gyermek után: a
„te-me-tő-ben“, de csak a szájaszéle mozog,
elereszti a gyermek kezét, fejét lehajtja és sir
mint egy gyermek, kit megbántottak, könnye-
telen szemét egyre törülgeti. — Erzsók meg-
halt, édes lelköm, testjén göröngy van már
réta!..

S a végtelen fájdalom, mely annyi meg-
próbáltatás után oly váratlanul érte, elfeled-
tette vele minden nyomoruságát s csak egy
fájt neki s ez az egy szó: „Erzsók“, nehéz
sziklaként gördült a szívére, jóságos, áldott
szívére!

S a gyermek, a rakoncátlan, csintalan gyer-
mek mintha felénné ésszel, csöndes szóval
vigasztalja az öreget:

— Ne sirjon, Béni bácsi, éd's anyám azt
mondta, hogy hiába már minden!

— Hiába! hiába!

— Keljen fel a földről, jöjjön be hozzánk,
éd's anyám már várja jó meleg levestel! —
És felsegíti a földről, de Béni bácsi nem
megy a gyermekkel, hanem megindul lassan
a temető felé.

Nagyon összeesett e pár pillanat alatt, még
botjának segítségével is alig bir lépegetni,
háta meggörnyedt, reszkető keze s térde meg-

csomagok, valamint a pénzes és értéklevelekbe írásbeli közlemény is helyezhető el, a szállítólevél és postautalvány szelvényére írásbeli közlemény megvan engedve, távirati utalványok is felvehetőek.

Szászváros, 1917. március 7.

Ehrlich Agoston,
postatáv. felügyelő.

NAPI HIREK.

— **Igazságügyi kinevezések.** A király Szimonidesz Károly nagyikindai járásbírói jegyzőt a körösbányai, Rednik Gábor dr., a nagyváradai ítélőtáblánál alkalmazott bírói jegyzőt az algyógyi járásbíróhoz albirákká nevezte ki.

— **Házasság.** Dr. Dénes István szászvárosi ügyvéd, a 64-ik gy.-ezred tart. hadnagya — lapunk munkatársa — f. hó 5-én Kolozsváron tartotta esküvőjét Firtos Etelka urleánnyal, Firtos Ferenc Kún-kollegiumi tanár leányával. Az egyházi szertartást a ref. templomban nagytiszt. Herepei lelkész ősz pátriárcha végezte. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Szalay Nándor folti uradalmi intézőt: polgárista leánykája, a 11 éves Katalin f. hó 6-án Foltton meghalt. Folyó hó 8-án temették el Szászvároson, a ref. temetőben.

— **Halálozás.** Riglai Frigyes ny. máv. hivatalnok f. hó 9-én 67 éves korában Szászvároson meghalt. Temetése ma, vasárnap d. u. 3 órakor lesz.

— **Katonai előléptetések.** A király Gonda Henrik és Csóka György m. kir. 23. h. gy. ezr. népf. hadnagyokat népf. főhadnagyokká, Kercsedí Géza, Róth Rezső és Wermescher József m. kir. 23. h. gy. e. hadnagy-gazdásztiszteket népf. főhadnagy-gazdásztisztekké, Ujváry Géza, Sente Tivadar, Katona Ferenc, Jonászk Szilviusz, Voloncs József és Riskucza Szabin m. kir. 23. h. gy. e., továbbá Kiss Árpád, Pap Árpád, Mehes Miklós és Löbl József m. kir. 22. h. gy. e. tart. zászlósokat tart. hadnagyokká nevezte ki.

— **A gazdaközönség figyelmébe!** A miniszterelnök 3839/917. sz. rendelete értelmében a cukorrépa termelők a répa árán felül minden métermázsza répa után az államtól 3 K 50 fill. termelési premiumot fognak kapni.

meg csuklik, a temetőbe érve, fáradtan megáll s azután tovább lépegetve egy padra ül, botját kiejti kezéből és csukló zokogással fel-felkiált:

— Erzsók! Erzsók!

Nem vette észre, hogy közelébe értem s hogy gyengéden megérintém vállát, a zokogás fojtogatja, szakgatott szavak értelmetlenül hagyják el ajkát.

— Ne sirjon, Béni bácsi!

Kétkedőleg néz, hiszen neki olyan idegen vagyok!

— Nem ismer engem?

— Nem ösmerem az urfit, instálom.

— Nehéz a világ sora Béni bácsi, de azért ne sirjon kigyelmed, vigasztalódjék!

— De mikor úgy fáj a szívem s nincsen már, kinek bánatom elpanaszoljam, ő már elköltözött!

— Ennek így kellett történnie, ne sirjon nő!

Nem birtam ki tovább, egy könny szökött szemembe s eszembe jutván az édes anyám, megfordultam s csendesen elindultam a feketegyémántok városa felé.

— — — — —
Másnap ott találták megfagyva Béni bácsit a temető igénytelen kis padocskáján!

Kassai Sándor.

— **Kinevezés.** A király dr. Wachter Erich katonai orvost főorvossá nevezte ki.

— **Március 15-iki ünnep a ref. Kún-kollegiumban.** Mint múlt számunkban is jeleztük, a ref. Kún-kollegium ifjusága márc. 15-én hazafias ünnepet rendez, melyre a közönséget ez uton hívja meg. Kezdeté d. e. 11 órakor a Kún-kollegium dísztermében.

Az ünnep műsora a következő:

1. Erkel, Hymnus. Éneklé az ifj. énekkar.

2. Petőfi, Nemzeti dal. Szavalja Vig Gábor VII. o. t.

3. Ifj. Sz. Nagy Károly: Nemzeti dal. Éneklé az ifj. énekkar.

4. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Nagy Sándor tanár.

5. Lavotta, Homoródi nóta (Lavotta szerénád.) Vonós négyes. Előadják: I. hegedűn Weiszberger Sándor VIII. o. t., II. hegedűn Debreczeni Károly III. o. t., mélyhegedűn Páncél Géza V. o. t., gordonkán Pop Flaviusz VI. o. t.

6. Alkalmi felolvasás. Tartja Szakáts István VII. o. t.

7. Bihari, Bercsényi Miklós nótája. Előadja az ifj. zenekar.

8. Kozma, Rhapszódia. Szavalja Pásztóhy Pál VII. o. t.

9. Egressy, Szózat. Éneklé az ifj. énekkar.

— **Szomszédági közgyűlés.** A szászvárosi Ref. Szomszédosság folyó hó 11-én vasárnap tartja meg a Kis-kollegium egyik tantermében évi közgyűlését, melynek tárgyai: az elhalt tagok emlékének felelevenítése az elnöki megnyitó kapcsán; első dékán jelentése az egyesület anyagi ügyeiről, második dékán jelentése a temetkezési kivonulásokról, jelentés a múlt évi számadás megvizsgálásáról. A szerény csendben működő egyesület már két évvel ezelőtt ünnepelte volna keletkezésének 100 éves fordulóját. Fájdalom ezt mindeddig halasztania kellett és kell a rettenetes világfelfordulás miatt, mely a tagok nagyrészét is elszólitotta hivatáskörükből. Vajha minél előbb jöne a győzelmes áldott béke, hogy annál nagyobb örömmel ünnepelhesse gazdag múltját a derék egyesület.

— **Változások a szászvárosi vásároknak.** Szászvároson eddig minden pénteken marha-, és minden szombaton kirakodó vásár volt. E két vásár most egyesítve van s így ezentúl Szászvároson úgy az állat-, valamint a kirakodó vásár a hét szombatján tartatik meg. Az idei márciusi országos vásár is szintén egy napon, és pedig március 14-én fog megtartatni.

— **Hunyadvármegye hadiadó fizetői.** Minden olyan jövedelem után, amely huszezer koronát elért, hadiadót kell fizetni. Ez adót Pogány Károly nyug. főispán elnöke alatt működő külön bizottság állapította meg e napokban Petkó Valér pénzügyi tanácsos előadása mellett. Az adózók névsora ez: Pogány Károly Poklisa 983, Vulcu János szászvárosi kereskedő 5740, Schulleri Frigyes és Schulleri Károly szászvárosi szeszgyárosok 3320—3320, Kutyán János Brád 730, Kugel Miksa Brád 810, Spitz-Tivadar Zám 1050, dr. Csernovits Mihály Zám 730, Cs. Lázár László Lapusnyak 890, Csuts József Marosillye 545, dr. Buchrucker Leonárd Brád 1520, Lefkovits Ármin Szászváros 1920, Zobel M. G. Szászváros 730, Jakab Fülöp Vajdahunyad 730, özv. Hirschenhauser Józsefné Vajdahunyad 730, Spörl Gusztáv Vajdahunyad 970, dr. Büchler Mór Vajdahunyad 545, Buczek József Vajdahunyad 230, Hirsch Ignác Hátszeg 730, Grossek Károly Hátszeg 730, gr. Thoroczky Miklósné Petrozsény 2920, Janza Vazul Petrozsény 523, Grausam Károly Petrozsény 890, Klein Henrik Petrozsény 2920, Rudolf József Petrozsény 363, Winklehner János Petrozsény 1220, Marek Mór Petrozsény 744, Gruber és Társa Petrozsény 890, Fáy Viktor örökösei Nalácvád 890, Peccol Jenő Óraljابدogfalva 2720, Balázs József Borbátviz 896, Kriskó Bohus Lupény 1130, Barcsy János Szászváros 890, özv. Löw Károlyné Szászváros 1130, dr. Vlád Aurél Szászváros 730, Schelker Frigyes Szászváros 810, özv. Opincár Miklósné Szászváros 2920, Preisich Jakab Szászváros 810, Lusztig Mihály Szászváros 730, dr. Mihó János Felkenyér 3120, Fried Eszkelesz Atgyógy 970, Blum Zsigmond Déva 1238, dr. Schulhof Zsimond Déva 810, dr. Deák Lajos Hátszeg 599, Léb Adolf Hátszeg 730, Rudai 12 apostol b. rt. 63000 korona.

— **A 18 éves tanulók bevonulása.** Azoknak az 1899-es születésű s a legutóbbi katonai bemutató szemlén besorozott főgimnáziumi, főreáliskolai, felső kereskedelmi iskolai és tanítóképző intézeti tanulóknak, kik a jelen tanévben az utolsóévi tanfolyamot látogatják, bevonulási napja március 10-ikéről április 18-ikára tolatott ki azért, hogy ezek a tanulók bevonulásuk előtt még az utolsó évfolyam vizsgálataira előkészülhessenek s a vizsga letételével a végbizonyítványt megszerzhessék.

— **Névmagyarosítás.** Kohon Lajos dévai kereskedő úgy a saját, mint kiskorú gyermekeinek előnevét belügyminiszteri engedéllyel Kálmán-ra változtatta.

— **Uj pénzek.** Mint értesülünk, legközelebb az új király arcképével ellátott pénzek kerülnek forgalomba. Arany 10, 20 és 100 koronások csak kevés, nagyon korlátozott számban és ezüst 1, 2 és 5 koronások, valamint egy új pénznem, az ezüst 50 filléres.

— **A nyári időszámítás.** A belügyminiszter értesítette a hatóságokat, hogy a múlt évi nyári időszámítást legközelebb az idei nyárra is elrendelik. Felhívta a belügyminiszter a hatóságokat, hogy az új időszámítás bevezetésére intézkedjenek. A nyári időszámítás április 1-én lép életbe és október 1-ig lesz érvényben. A változás nem érinti a vasuti menetrendet és a hivatalos órák beosztását.

— **Zerkovitz Emil lakodalmi ajándéka.** Zerkovitz Emil, a „Központ“ című lap szerkesztője lapjában eszközölt gyűjtés eredményeként 9000 K-t, a maga hozzájárulása-ként 1000 K-t, vagyis összesen 10.000 K-t ajánlott fel a „Pro Transsylvania“ országos bizottságnak azzal a szándékkal, hogy adasék 20 erdélyi hadiárva hajadonnak 500—500 korona, mint a „Központ“ olvasói és Zerkovitz Emil részéről felajánlott lakodalmi ajándék. Feltételei a következők: Előnyben részesülnek azok a hajadonok, akik szegénységükkel kiváltképpen is utalvák egy ilyen támogatásra, azok, akiknek vőlegénye katona vagy katona volt, küzdött a harctéren, kitüntette magát, azok, akiknek vőlegénye a harctéren megsebesült, rokkant, azok, akiknek árvaságát még az is súlyosította, hogy a románok betörésekor menekülniök kellett. Amennyiben imígy minősített hadiárva hajadon nem jelentkeznek, erdélyi menekültek arra érdemesített hajadon gyermekeinek is kiadható ez a lakodalmi ajándék ugyancsak 500—500 koronás részletekben. Adományozó kikötötte továbbá, hogy az ilyenformán háborus lakodalmi ajándékban részesülő hajadonok Ófelsége Zita királyné születésnapján, 1917. évi május hó 9-én tartsák esküvőjüket. A „Pro Transsylvania“ országos bizottság még külön lakodalmi ajándéktárgyat is fog küldeni. A feltételeknek megfelelő kérések az illetékes járási főszolgabíró illetve városi polgármester útján **M a r a László** Hunyadvármegye főispánjához legkésőbb 1917. évi április hó 1-ig betérjesztendők.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü édesanyám elhalálása feletti mély fájdalomukat a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni szívesek voltak, úgy a magam, mint a család nevében ezuton is hálás köszönetet mondok. Szászváros, 1917. március 6.

Magyarszögyéni Szögyény Gizella.

A bencenci körjegyzőségnél az irodai teendőkhöz jártas egyén azonnali belépéssel alkalmazást talál. Ugyanott szakácsné, illetve minden is kerestetik. Jelentkezhetni Szászvároson, Berény-u. 21. sz. a. 80 2-2

Mozgósínház

Szászvároson, a „Központi“ szálloda dísztermében minden vasárnap 2 nagy előadás. 1917. március 11-én:

ARANYVIRÁG.

Színmű 4 felvonásban. Hans Land nagy filmregénye után. A főszerepben: Lotte Neumann.

A barátnőm barátja.

Vígjáték 3 felvonásban.

Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1:50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Előadás kezdete d. u. pont 1/25 és este 8 órakor.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Sz. 100/1917. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíróságnak 1916. évi Pk. 1596/6 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Algyógy és Vidéke javára 180 K s jár. erejéig 1916. évi július hó 25-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: takarmány, sertés, székér és kádak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíróság 1916. évi Pk. 1596/6 számú végzése folytán 180 K tökékövetelés, ennek 1914. évi augusztus hó 11-ik napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 299 K 23 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Nyirmező községben, adósok lakásán leendő megtartására 1917. évi március hó 24-ik napjának d. u. 1 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1917. évi március hó 2-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

Szappanfőzéshez

való 100 százalékos **zsiroszódát**, 5 kilós postacsomagot 18 koronáért szállít utánvétel mellett 51 8—10

Ábrahám Albert Hátszeg.

Veszek

arany förmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

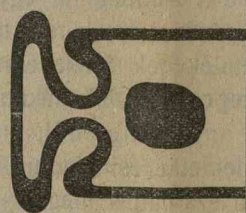
59 2—

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes meglegedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

73 4—

Eladó ház. Gyár-utca 3. sz. alatti ház szabad kézből eladó, esetleg bérbeadó. — Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal. 82 1—3

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costüm ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztógyárak és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl!

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétatér-utca 5. szám.

47 6—

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stamp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

58 6—